

Rättelse till Redovisning av uppdrag enligt förordning (2011:355) avseende omfattning och utvärdering av försöksverksamhet med riksrekryterande spetsutbildning i grundskolans högre årskurser läsåret 2014/15 och Beskrivande data för försöksverksamheten med spetsutbildning i grundskolans högre årskurser läsåret 2014/15.

I Skolverkets *Redovisning av uppdrag enligt förordning (2011:355) avseende omfattning och utvärdering av försöksverksamhet med riksrekryterande spetsutbildning i grundskolans högre årskurser läsåret 2014/15* Dnr 2015:357 som lämnades till regeringen 20 april 2016 har några sifferfel uppmärksammats. I följande är korrekta siffror fetmarkerade och felaktiga siffror överstrukna.

Rättelser har gjorts på följande sida:

- I första stycket på sidan 9

I Skolverkets *Beskrivande data för försöksverksamheten med spetsutbildning i grundskolans högre årskurser läsåret 2014/15* Dnr 2015:357 som lämnades till regeringen 20 april 2016 har några sifferfel uppmärksammats. I följande är korrekta siffror fetmarkerade och felaktiga siffror överstrukna.

Rättelser har gjorts på följande sidor:

- I tabell 1 på sidan 2
- I tabell 2 samt i text på sidan 3
- I tabell 7 samt i text på sidan 8
- I tabell 8 samt i text på sidan 9

På Skolverkets vägnar

Mikael Halápi

Vikarierande generaldirektör

Christian Lovering

Undervisningsråd

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

2017-06-14
1 (10)
Dnr 2015:357

Redovisning av uppdrag enligt förordning (2011:355) avseende omfattning och utvärdering av försöksverksamhet med riksrekryterande spetsutbildning i grundskolans högre årskurser läsåret 2014/15

(2 bilagor)

Skolverket ska enligt förordningen (2011:355) lämna en redovisning till Regeringskansliet senast den 30 april 2015-2023 av omfattningen och en utvärdering av försöksverksamheten med riksrekryterande spetsutbildning i grundskolans högre årskurser. Det ska därutöver lämnas en fördjupad redovisning senast den 15 augusti 2017.

Detta är Skolverkets tredje redovisning. Den innehåller resultat utifrån en utvärdering av de 25 spetsutbildningar som bedrevs läsåret 2014/15.

Tidigare redovisningar har lämnats 2013 (Skolverkets dnr 2013:527) och 2015 (Skolverkets dnr 2014:216).

1. Sammanfattning

Skolverket har beviljat 25 spetsutbildningar inom ramen för försöksverksamheten med riksrekryterande spetsutbildning i grundskolans högre årskurser. Läsåret 2014/15 hade samtliga spetsutbildningar startat och verksamheten omfattade 1 075 elever i årskurserna 7-9. Intresset för att söka till en spetsutbildning har varit relativt konstant sedan starten 2012, men söktrycket varierar mellan skolorna. Skolornas urval och antagning av sökande till spetsutbildningarna baseras främst på prov och detta underlag kan sedan kompletteras med intervjuer, betyg från årskurs 6 och/eller omdömen från tidigare lärare.

Spetsutbildningarna organiseras så att eleverna antingen går i en egen klass där de får undervisning i alla ämnen, eller att de bildar en särskild grupp i samband med undervisningen i spetsutbildningens ämne/ämnen. Eleverna får vanligen en till två timmar mer undervisningstid per vecka i spetsutbildningens ämne/ämnen jämfört med vad som anges i grundskolans timplan.¹ Denna extra undervisningstid tas från den tid som finns för elevens val. Undervisningen i spetsutbildningarna bedrivs med högre tempo och svårighetsgrad jämfört med den ordinarie grundskoleverksamheten. Eleverna arbetar mer problemorienterat, diskuterar, reflekterar, presenterar olika lösningar på problem, får fler och mer avancerade uppgifter samt introduceras i, eller läser, gymnasiekurser i spetsutbildningens ämne/ämnen. Läsåret 2014/15 var det 302 elever i årskurserna 7-9 som läste en eller flera gymnasiekurser inom ramen för en spetsutbildning. De eleverna som avslutade en spetsutbildning i årskurs 9 detta läsår hade generellt sett ett högre meritvärde än övriga elever i de aktuella skolorna och ett betydligt högre meritvärde än riksgenomsnittet.

I fyra av spetsutbildningarna anges verksamheten ha medfört merkostnader i förhållande till huvudmannens kostnader för övrig grundskoleutbildning. Det handlar om ökade personalkostnader, kostnader för fler undervisningsgrupper och extra undervisningstimmar samt skolornas arbete med urval och antagning till spetsutbildningar.

2. Bakgrund

Skolverket har enligt förordning (2011:355) om försöksverksamhet med riksrekryterande spetsutbildning i grundskolans högre årskurser haft i uppdrag att inför vart och ett av läsåren 2012/13-2014/15 bevilja högst tio spetsutbildningar med maximalt 30 elever i varje årskurs. Skolverket har beviljat totalt 25 spetsutbildningar. Femton spetsutbildningar är inriktade mot matematik och/eller naturorienterade ämnen och tio mot samhällsorienterade eller humanistiska ämnen. Verksamheten bedrivs i 24 skolor.² I en av dessa skolor bedrivs det två spetsutbildningar med olika inriktningar.

---

¹ Enligt förordningen behöver spetsutbildningen inte följa den fördelning av undervisningstiden som följer av timplanen för grundskolan i bilaga 1 till skollagen (2010:800). Den totala undervisningstid som föreskrivs i 10 kap. 5 § första stycket i skollagen får dock inte underskridas.

² Begreppet skola används i denna redovisning. I de fall en spetsutbildning bedrivs vid två skolenheter inom en skola redovisas de samlade uppgifterna för verksamheten.

Syftet med spetsutbildningarna är att de ska ge eleverna möjlighet att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Utbildningen ska inrymma särskild fördjupning och breddning i det eller de ämnen som spetsutbildningen är inriktad mot och eleverna ska ges möjlighet att läsa och få betyg i gymnasiekurser i detta, eller dessa, ämnen.

Genom en ändring i förordningen ska försöksverksamheten fortsätta att gälla till och med den 30 juni 2024 och Skolverket ska redovisa omfattningen och en utvärdering av försöksverksamheten till Regeringskansliet senast den 30 april under åren 2015-2023. Det ska även lämnas en fördjupad redovisning senast den 15 augusti 2017.³

3. Aktuell redovisning

Detta är Skolverkets tredje redovisning.⁴ Den innehåller uppgifter och resultat utifrån en utvärdering av de 25 spetsutbildningar som bedrevs läsåret 2014/15. Redovisningen baseras på följande underlag:

- 1) En sammanställning och analys av data från Statistiska Centralbyrån (SCB). Se bilaga 1.
- 2) En årlig uppföljningsenkät från Skolverket till huvudmän och rektorer. Uppgifterna har sammanställts och analyserats av ett externt utvärderingsföretag, Oxford Research AB. Se bilaga 2.
- 3) En kvalitativ förstudie som genomfördes 2015 av Oxford Research AB på uppdrag av Skolverket. Förstudien syftade till att ge en första fördjupad bild av hur undervisningen bedrivs i spetsutbildningarna. I studien intervjuades lärare i samtliga 25 spetsutbildningar. Resultaten redovisas i en rapport där det även ingår uppgifter enligt punkt 2. Se bilaga 2.

I Skolverkets långsiktiga planering av utvärderingen av försöksverksamheten ingår att det görs kvalitativa, tematiska studier med vissa tidsintervall. Inför den redovisning som ska lämnas 2017 kommer det att göras en fördjupad kvalitativ studie av undervisningen i spetsutbildningarna och en belysning av dessa utbildningar ur ett elevperspektiv.

4. Omfattningen av försöksverksamheten

Hösten 2014 hade samtliga spetsutbildningar startat och verksamheten omfattade totalt 1 075 elever i årskurserna 7-9. Samtliga spetsutbildningar startade året efter Skolverket beslut, vilket innebär att åtta av dem startade läsåret 2012/13, tio 2013/14 och sju 2014/15. Sexton av spetsutbildningarna bedrivs av en kommunal huvudman och nio av en enskild huvudman.

---

³ Förordning (2014:1000) om dels fortsatt giltighet av förordningen (2011:355) om försöksverksamhet med riksrekryterande spetsutbildning i grundskolans högre årskurser, dels ändring i samma förordning.

⁴ Redovisningar har lämnats 2013 (Skolverket dnr 2013:527) och 2015 (Skolverket dnr 2014:216).

Utbildningarnas inriktning, deras geografiska placering, startår samt elevantal läsåret 2014/15 redovisas i tabell 1.

Tabell 1. Spetsutbildningars inriktning, geografiska läge, startår samt elevantal läsåret 2014/15.

Skola	Lägeskommun	Startår	Spetsutbildningens inriktning	Elevantal ⁵
Albäcksskolan	Hultsfred	2013	Matematik, naturorienterade ämnen	41
Berzeliussskolan	Linköping	2012	Matematik, naturorienterade ämnen	87
Dackeskolan	Tingsryd	2013	Matematik	41
Dammfriskolan	Malmö	2014	Matematik	25
Edsbergsskolan	Sollentuna	2013	Matematik	38
Engelbrektsskolan	Stockholm	2014	Matematik	28
Enhagenskolan	Täby	2013	Matematik	61
Europaskolan Rogge ⁶	Sigtuna	2012	Matematik, naturorienterade ämnen	64
Europaskolan Rogge	Sigtuna	2014	Samhällskunskap och historia	11
Franska Skolan	Stockholm	2012	Franska	58
Franska Skolan Göteborg	Göteborg	2014	Franska	15
Grundskolan Metapontum	Stockholm	2012	Matematik	23
Helenaskolan	Skövde	2014	Matematik, naturorienterade ämnen	16
Hertsöskolan	Luleå	2012	Matematik	62
Internationella Engelska skolan	Jönköping	2012	Engelska	64
Kunskapsskolan Uppsala Norra	Uppsala	2013	Matematik	34
Kvarngårdesskolan	Uppsala	2013	Engelska	30
Liljeborgsskolan	Trelleborg	2012	Spanska, tyska	80
Ljungensskolan	Vellinge	2013	Engelska	34
Mörbyskolan	Danderyd	2012	Matematik	80
Spånga grundskola	Stockholm	2013	Matematik, naturorienterade ämnen	60
Sturebyskolan	Stockholm	2014	Matematik	17
Söderkullaskolan	Malmö	2014	Engelska	26
Viktor Rydbergs Samskola	Danderyd	2013	Engelska	48
Ånestadsskolan	Linköping	2013	Samhällskunskap	38
Totalt elevantal				1 075

⁵ Elevantalet baserat på uppgifter från SCB och avser förhållanden den 15 oktober 2014.

⁶ Skolan har bytt namn från Roggeskolan till Europaskolan Rogge.

5. Utvärdering läsåret 2014/15

5.1. Inledning

Läsåret 2014/15 utmärker sig på två sätt: det är första gången som samtliga 25 beviljade spetsutbildningar bedriver en verksamhet och det är första gången som elever avslutar årskurs 9 i en spetsutbildning. Försöksverksamheten har därmed kommit igång i sin helhet. Det är dock värt att notera att det är en verksamhet som har bedrivits under endast ett till tre år och att den än så länge omfattar ett mycket begränsat antal elever. Skolverket bedömer därför att det inte är möjligt att redovisa några generella slutsatser, däremot kan det noteras att vissa uppgifter för läsåret 2014/15 tycks ligga i linje med vad som har redovisats tidigare.

Skolverket redovisar och kommenterar här de uppgifter och resultat som bedöms vara av särskilt intresse.

5.2. Elevgruppen

Urval och antagning

Det var totalt 1 075 elever som deltog i en spetsutbildning läsåret 2014/15, vilket är en markant ökning i förhållande till de 188 elever i årskurs 7 som deltog i de första spetsutbildningarna läsåret 2012/13. Sedan dess har antalet spetsutbildningar ökat från åtta till tjugofem och verksamheten bedrivs numera i årskurserna 7-9.

Av samtliga elever läsåret 2014/15 var det 725 som gick en spetsutbildning inriktad mot matematik och/eller naturorienterande ämnen och 356 som gick en spetsutbildning inriktad mot samhällsorienterande eller humanistiska ämnen.⁷

Det var 840 elever som sökte till en spetsutbildning läsåret 2014/15 och av dem var det 540 som antogs och påbörjade utbildningen i årskurs 7. I nitton av spetsutbildningarna var antalet sökande högre än antalet antagna. Till de spetsutbildningar som hade högst söktryck var det fler än tre sökande per antagen elev. Generellt sett var söktrycket något högre än året innan; i genomsnitt 35 sökande per skola jämfört med 32 sökande året dessförinnan.

Urval och antagning till spetsutbildningarna bedrivs på ungefär det sätt som Skolverket har redovisat tidigare. I regel används en kombination av metoder. I merparten av utbildningarna (21 av 25) får de sökande göra prov i spetsutbildningens ämne/ämnen och detta underlag kan sedan kompletteras med intervjuer (13 skolor), betyg från årskurs 6 och/eller omdömen från tidigare lärare.⁸ Fördelen med prov anges vara att de ger en god bild av elevernas kunskaper och att det är en snabb och rättssäker metod vid urval. Nackdelen anges bland annat vara att det kan vara betungande för eleverna om de har flera prov under samma period. Fördelen med intervjuer anges vara att elevernas drivkraft och intresse för spetsutbildningens

⁷ Av de 356 elever som gick en spetsutbildning inriktad mot samhällsorienterande eller humanistiska ämnen var det 307 elever som läste humanistiska ämnen (språk).

⁸ I förordningen anges att tester och prov för att bedöma en sökandes kunskap och färdigheter i det eller de ämnen som spetsutbildningen är inriktad mot, får utgöra villkor för antagning eller grund för urval mellan sökande.

ämne/ämnena kan komma fram och att det kan uppmärksammas om eleven är kreativ i sitt tankesätt. Nackdelen är att intervjuer är tidskrävande och förutsätter omfattande planering.

Det var 48 elever som avbröt en spetsutbildning läsåret 2014/15. Av dem hade 19 antagits till årskurs 7 medan de övriga gick i årskurserna 8-9. Uppgifterna om andelen elever som avbryter en spetsutbildning har varit relativt konstant under de år som försöksverksamheten har pågått. Rektorerne anger att avbrott som regel beror på att eleverna uppfattar att spetsutbildningens tempo eller svårighetsgrad är för hög, att de vill gå i samma klass som en kamrat som inte går en spetsutbildning eller att de flyttar till en annan kommun. Majoriteten av de elever som avbryter en spetsutbildning går dock kvar i samma skola.

Sammansättning

Könsfördelningen i spetsutbildningarna är generellt sett fortsatt jämn, men förhållandena varierar mellan spetsutbildningarna. De senaste två åren har flickorna varit i majoritet i de spetsutbildningar som är inriktade mot franska respektive samhällsorienterande ämnen.

Det är ungefär 20 procent av samtliga elever i spetsutbildningarna som har utländsk bakgrund. Det är en något lägre andel än genomsnittet (27 procent) i de skolor som bedriver spetsutbildning. Vid jämförelser mellan spetsutbildningarnas olika inriktningar framkommer att det i de spetsutbildningar som är inriktade mot språk är en högre andel elever med utländsk bakgrund. Vidare noteras att det är en något högre andel av eleverna i spetsutbildningarna som har föräldrar med eftergymnasial utbildning jämfört med genomsnittet i dessa skolor, men framförallt i förhållande till riksgenomsnittet.

Nio av tio antagna elever är folkbokförda i den kommun som skolan ligger i.

Skolverkets kommentar

Den bild av elevgruppen som framkommer läsåret 2014/15 tycks som helhet ligga i linje med vad Skolverket har redovisat tidigare. Den tendens till minskat söktryck som uppmärksammades föregående år tycks dock inte ha bestått.

Skolornas arbete med urval och antagning till spetsutbildningarna bedrivs i stort sett på det sätt som har redovisats tidigare. Arbetet anges ha såväl fördelar som nackdelar, men fördelarna tycks överväga då en majoritet av skolorna anger att de inte har för avsikt att förändra arbetet.

5.3. Organisering och genomförande av spetsutbildningarna

Spetsutbildningarna organiseras så att eleverna antingen bildar en egen klass (vanligen benämnd spetsklass) där de får utbildning i alla ämnen, eller att de bildar en särskild grupp (vanligen benämnd spetsgrupp) i samband med undervisningen i det eller de ämnen som spetsutbildningen är inriktad mot. Att eleverna bildar en egen klass anges vara schematekniskt fördelaktigt, ge möjlighet till ämnesintegrering och bidra till att eleverna motiveras varandra att hålla en hög nivå i alla ämnen. Att organisera verksamheten så att eleverna bildar en särskild grupp vid undervisningen i

spetsutbildningens ämne/ämnen anges vara schematekniskt problematiskt men ha fördelen att det bidrar till en positiv gruppdynamik i hela skolan.

Läsåret 2014/15 fick eleverna vanligen en till två timmar mer undervisningstid i veckan i spetsutbildningens ämne/ämnen jämfört med vad som anges i grundskolans timplan. Den extra undervisningstiden togs från den tid som finns för elevens val. Detta ligger i linje med vad som har redovisats tidigare.

Det var totalt 70 lärare som undervisade i spetsutbildningarna detta läsår. Det är en ökning i förhållande till läsåret 2013/14, då det var 38 lärare, vilket kan bero på att det då bedrevs färre spetsutbildningar och endast i årskurserna 7-8. De lärare som undervisade 2014/15 hade i genomsnitt tretton års yrkeserfarenhet och en tjänstgöringsgrad, uttryckt som andel av en heltidstjänst, på i genomsnitt 25 procent.⁹ Enligt de uppgifter som rektorerna har redovisat hade en majoritet av lärarna behörighet att undervisa på gymnasial nivå i spetsutbildningens ämne/ämnen.

Undervisningen i spetsutbildningarna tycks bedrivas med högre tempo och svårighetsgrad, samt med större djup och bredd, jämfört med den ordinarie grundskoleutbildningen. Eleverna arbetar mer problemorienterat, diskuterar, reflekterar och presenterar olika lösningar på problem, de har fler och mer avancerade uppgifter och introduceras i, eller läser, gymnasiekurser i spetsutbildningens ämne/ämnen. Som en del i undervisningen kan det ingå studiebesök, gästföreläsningar m.m. Av de 1 075 elever som deltog i en spetsutbildning läsåret 2014/15 var det 302 elever i årskurserna 7-9 som läste en eller flera gymnasiekurser. Vanligast förekommande gymnasiekurs var matematik 1c, vilket kan hänga samman med att matematik ingår i 15 av de 25 spetsutbildningarna. Sammanhållningen och studiemiljön i spetsutbildningarna beskrivs som mycket god, men det har i flera skolor uppmärksammats att det kan finnas en risk för att eleverna upplever betygsstress.

Nedan sammanfattas kort vad som har framkommit vid intervjuer med lärare i spetsutbildningarna:

Spetsutbildningar inriktade mot matematik. Undervisningen bedrivs vanligen i en så kallad spetsklass. Lärarna beskriver att de strävar efter att eleverna ska utveckla förmågan att hantera matematikens språk och verktyg och förankra sina resonemang i underliggande matematiska principer och idéer. De anger att det krävs grundläggande kunskaper i ämnet för att resonera på den abstrakta nivå som förekommer i spetsutbildningarna. Algebra och geometri ges stort utrymme eftersom lärarna bedömer att det är områden som är av särskild vikt för de kommande gymnasiekurserna. Lärarna lägger mindre tid på genomgångar jämfört med den ordinarie grundskoleutbildningen och eleverna arbetar mer problemorienterat. I några av spetsutbildningarna ingår det att eleverna deltar i matematiktävlingar. Samtliga spetsutbildningar ger eleverna möjlighet att läsa en eller flera gymnasiekurser.

Spetsutbildningar inriktade mot matematik och naturorienterade ämnen (biologi, fysik, kemi). Undervisningen bedrivs vanligen i en så kallad spetsklass. Lärarna anger att det där läggs mer vikt på naturvetenskapliga frågeställningar och metoder jämfört med den

---

⁹ Uppgifter från SCB.

ordinarie grundskoleutbildningen. Den utökade undervisningstiden i de naturorienterande ämnena används främst till laborationer som är mer avancerade, innehåller fler moment och har högre säkerhetskrav än laborationer i den ordinarie grundskoleutbildningen. I en av spetsutbildningarna hade eleverna möjlighet att läsa en gymnasiekurs i biologi medan det i de övriga spetsutbildningarna ingick introduktion av innehållet i en eller flera gymnasiekurser i spetsutbildningens ämnen.¹⁰

Spetsutbildningar inriktade mot humanistiska ämnen (engelska, franska, tyska, spanska). Undervisningen bedrivs vanligen i en så kallad spetsgrupp. Lärarna beskriver att de förbereder och initierar fler diskussioner med eleverna i spetsutbildningen jämfört med den ordinarie grundskoleutbildningen och att arbetet ofta bedrivs tematiskt. Eleverna läser fler skönlitterära böcker, det läggs mindre tid på övningar som syftar till att repetera kunskaper och eleverna ges möjlighet att läsa en eller flera gymnasiekurser i spetsutbildningens ämne. I spetsutbildningar inriktade mot engelska respektive franska anger lärarna att det är vanligt att eleverna har mycket goda språkkunskaper redan innan de börjar spetsutbildningen och dessa elever brukar påbörja gymnasiekurser tidigt i spetsutbildningen. Som exempel kan nämnas att alla elever i spetsutbildningen i Franska Skolan läste en gymnasiekurs läsåret 2014/15.

Spetsutbildningar inriktade mot samhällsorienterande ämnen (sambällskunskap, historia). Det finns två spetsutbildningar med denna inriktning. I en av dem bedrivs undervisningen i en så kallad spetsgrupp och i den andra i en spetsklass. Lärarna beskriver att undervisningen i spetsutbildningen är mer flexibelt utformad än i den ordinarie grundskoleutbildningen och att det ingår fler projektarbeten och mer självständigt arbete för eleverna. Som exempel på vad den extra undervisningstiden används till anges det i en av spetsutbildningarna att eleverna arbetar med frågor som rör internationella relationer, entreprenörskap, hållbar utveckling och demokratifrågor. Eleverna får även möjlighet att starta så kallade UF-företag.¹¹

Skolverkets kommentar

En central fråga är hur undervisningen i spetsutbildningarna planeras och genomförs för att möta och stimulera eleverna så att de utvecklas så långt som möjligt i spetsutbildningens ämne/ämnen. Utifrån en fördjupad bild av detta kan erfarenheter och goda exempel uppmärksammas och tas tillvara, vilket kan vara av värde i det fortsatta utvecklingsarbetet i landets skolor. Skolverket kommer därför att genomföra en fördjupad, kvalitativ studie av undervisningen i spetsutbildningarna. Resultaten presenteras i Skolverkets redovisning 2017.

5.4. Elevernas kunskaps- och resultatutveckling

Lsåret 2014/15 avslutade den första elevkullen årskurs 9 i en spetsutbildning. Eftersom det var ett mycket begränsat antal elever (169) är det inte möjligt att redovisa uppgifter och analyser av elevernas betyg i spetsutbildningens ämne/ämne, däremot kan det för första gången presenteras uppgifter om elevernas meritvärde

¹⁰ Det bör noteras att dessa spetsutbildningar omfattar naturorienterande ämnen samt matematik, dvs. totalt fyra ämnen.

¹¹ UF-företag (Ung företagsverksamhet) syftar till att lära om företagande, från idé till avveckling. Se <http://www.ungforetagsamhet.se/uf-foretagande/allt-du-behoover-veta-att-driva-uf-foretag>

från årskurs 9. Generellt sett hade eleverna höga betyg i samtliga ämnen och ett genomsnittligt meritvärde på 288. Detta meritvärde var betydligt högre än genomsnittet för övriga elever i de aktuella skolorna, där meritvärdet var ~~246~~ 247, och riksgenomsnittet som var ~~220~~ 225.¹² Flickorna i spetsutbildningarna hade generellt sett ett högre meritvärde än pojkarna.

Ett flertal av de elever som läste en gymnasiekurs läsåret 2014/15 beräknades slutföra och få betyg i en eller flera gymnasiekurser. Läsåret 2013/14, då spetsutbildning endast bedrevs i årskurserna 7-8, var det endast ett mindre antal elever som förväntades avsluta en gymnasiekurs.

Lärarna anger att det kan vara en utmaning att säkerställa att det görs likvärdiga bedömningar av elevernas kunskapsresultat. Som exempel anges att det kan finnas en risk för att det ställs högre krav på eleverna i en spetsutbildning än i den ordinarie grundskoleverksamheten. Några skolor har därför infört att lärare i spetsutbildningen och den ordinarie grundskoleverksamheten tillsammans diskuterar bedömningar av elevernas kunskapsresultat. Några skolor samverkar på motsvarande sätt med en gymnasieskola för att säkerställa likvärdiga bedömningar av kunskapsresultaten i de gymnasiekurser som genomförs inom ramen för en spetsutbildning.

En återkommande fråga som flera skolor lyfter är hur gymnasieskolorna kommer att möta de elever som inom ramen för en spetsutbildning i grundskolan redan har fått betyg i en eller flera gymnasiekurser.

Skolverkets kommentar

För läsåret 2014/15 baseras uppgifterna om elevernas kunskapsresultat på ett mycket begränsat elevantal vilket innebär att det endast kan redovisas uppgifter om meritvärde. Allteftersom elevantalet ökar kommer Skolverket att redovisa uppgifter och fördjupade analyser av betyg som eleverna får i spetsutbildningens ämnen samt meritvärden. När det gäller uppgifter om betyg i gymnasiekurser som genomförs inom ramen för en spetsutbildning ingår detta inte i de officiella statistikinsamlingarna. Skolverket kommer att dock presentera sådana uppgifter i den redovisning som lämnas 2017.

En central fråga är hur gymnasieskolorna förmår att möta de elever som inom ramen för en spetsutbildning i grundskolan har fått betyg i en eller flera gymnasiekurser. Skulle det visa sig att det blir problematiskt för gymnasieskolorna att organisera sin verksamhet på ett väl fungerande sätt för dessa elever kan det komma att påverka det fortsatta intresset att söka till en spetsutbildning. Skolverket kommer därför att belysa denna fråga i kommande utvärderingar.

5.5. Kostnader för spetsutbildningen

Kostnaderna för en spetsutbildning får enligt förordningen inte överstiga huvudmannens kostnader för övrig grundskoleutbildning. Fyra skolor redovisade dock att spetsutbildningen medförde merkostnader läsåret 2014/15. Det kan jämföras med

---

¹² Uppgifter om meritvärde baseras på de 17 ämnen som elever normalt läser i grundskolan.

läsåret 2013/14 då det var sju spetsutbildningar som redovisade merkostnader och 2012/13 då det angavs av sex spetsutbildningar.

Uppgifterna från rektorerna om merkostnader läsåret 2014/15 överensstämmer i stort sett med den bild som har framkommit i Skolverkets tidigare utvärderingar. Det handlar om ökade personalkostnader, kostnader för fler undervisningsgrupper och extra undervisningstimmar samt skolornas arbete med urval och antagning till spetsutbildningar. Merkostnaderna varierar mellan 1 000-5 000 kronor per elev och läsår. Vid intervjuer med lärare framkommer att de uppfattar att merkostnader finns i ett flertal av spetsutbildningarna. De anger att det handlar om kostnader för särskilt material eller läromedel, ökad förbrukning av laborationsmaterial, studiebesök, gästföreläsare m.m.

Skolverkets kommentar

Skolverket bedömer att det i de beviljade spetsutbildningarna finns en ambition att erbjuda eleverna en utbildning i enlighet med intentionerna och kraven i förordningen om försöksverksamhet med spetsutbildning i grundskolan. Det framkommer dock en delvis motstridig bild när det gäller frågan om merkostnader för att bedriva en sådan utbildning. Detta kan bero på att tolkningen av vad som bedöms vara en merkostnad varierar, men det kan också vara så att förordningens krav på kostnadsneutralitet medför att eventuella merkostnader inte alltid redovisas. Det är därför svårt att få en tydlig bild av hur förordningens krav följs, eller om det är ett krav som kan medföra onödiga inskränkningar vid genomförandet av en spetsutbildning. Skolverket kommer att belysa frågan om merkostnader i kommande utvärderingar.

På Skolverkets vägnar

Anna Ekström
Generaldirektör

Anna Löfström
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har Kjell Hedwall, Jonas Nordström samt Mikael Halåpi i Skolverkets ledningsgrupp deltagit.

Bilagor

Bilaga 1. Skolverket (2015). *Beskrivande data för försöksverksamheten med spetsutbildning i grundskolan läsåret 2014/15.*

Bilaga 2. Oxford Research AB (2015). *Utvärdering av försöksverksamheten med spetsutbildning i grundskolans högre årskurser.*

Beskrivande data för försöksverksamheten med spetsutbildning i grundskolans högre årskurser läsåret 2014/15

I enlighet med förordningen (2011:355) om försöksverksamhet med riksrekryterande spetsutbildning i grundskolans högre årskurser ska Skolverket senast den 30 april årligen under perioden 2015-2023 lämna en redovisning och utvärdering av försöksverksamheten till Regeringskansliet. Denna promemoria innehåller en statistisk uppföljning av samtliga elever som ingår i försöksverksamheten med spetsutbildning i grundskolans högre årskurser läsåret 2014/15. Den statistik som presenteras här är hämtad från den årliga officiella statistikinsamlingen som genomförs den 15 oktober. Det är möjligt att den information som presenteras skiljer sig från den verkliga bilden då huvudmännen kan ha rapporterat in fel uppgifter till SCB eller att situationen har förändrats mellan denna insamling och när huvudmännen svarade på uppföljningsenkäten. I denna promemoria redovisas uppgifter om:

- Antal skolor¹, ämnen och elever
- Elevuppgifter ur aspekterna kön, utländsk bakgrund, föräldrars utbildningsnivå, meritvärden för de elever som deltar i spetsutbildningen läsåret 2014/15
- Antal undervisningstimmar
- Lärarnas tjänstgöringsgrad samt antal år i yrket

Uppföljning av försöksverksamheten läsåret 2014/15

Lsåret 2014/15 bedrev 24 skolor totalt 25 utbildningar inom försöksverksamhet med spetsutbildning i grundskolan. Sedan läsåret 2013/2014 har ytterligare 7 spetsutbildningar startat. Det totala antalet elever som går en spetsutbildning är 1 075. I tabell 1 kan utläsas att 15 skolor erbjuder spetsutbildning i naturorienterade ämnen och/eller i matematik och att 10 skolor erbjuder spetsutbildning i samhällsvetenskapliga eller i humanistiska ämnena. 10 skolor bedriver spetsutbildning enbart i ämnet matematik och 5 skolor bedriver spetsutbildning i både de naturorienterade ämnena (biologi, kemi och fysik) och matematik. 8 skolor bedriver spetsutbildning med inriktning mot språk och 2 skolor erbjuder inriktning mot samhällskunskap respektive samhällskunskap och historia. Det är drygt dubbelt så många elever som läser en spetsutbildning med

---

¹ Begreppet skola används i denna redovisning. I de fall en spetsutbildning bedrivs vid två skolenheter inom en skola redovisas de samlade uppgifterna för verksamheten

inriktning mot matematik och/eller naturvetenskap som elever som läser med inriktning mot samhällsorienterande ämnen eller humaniora.

Tabell 1. Spetsutbildningens inriktning (ämne) samt elevantal redovisat per skola²

Skola	Naturorienterade ämnen/ matematik	Samhällsorienterade ämnen/ humaniora	Totalt elevantal	Antal ämnen per skola
Albäcksskolan	41	0	41	4
Berzeliusskolan	87	0	87	4
Dackeskolan	41	0	41	1
Dammfriskolan	25	0	25	1
Edsbergsskolan	38	0	38	1
Engelbrektskolan	28	0	28	1
Enhagenskolan (Täby Friskola-Enhagen)	61	0	61	1
Europaskolan Rogge	64	0	64	4
Europaskolan Rogge	0	11	11	2
Franska skolan Göteborg	0	15	15	1
Franska Skolan	0	58	58	1
Grundskolan Metapontum	23	0	23	1
Helenaskolan	16	0	16	4
Hertsöskolan	62	0	62	1
Internationella Engelska Skolan i Jönköping	0	64	64	1
Kunskapsskolan Uppsala Norra	34	0	34	1
Kvarngårdesskolan	0	30	30	1
Liljeborgsskolan	0	80	80	2
Ljungensskolan	0	34	34	1
Mörbyskolan	80	0	80	1
Spånga grundskola	60	0	60	4
Sturebyskolan	17	0	17	1
Söderkullaskolan	0	26	26	1
Viktor Rydbergs Samskola	48 0	0 48	48	1
Ånestadsskolan	0	38	38	1
	725 677	356 404	1 075	

Tabellen summerar inte korrekt då det på en skola finns elever som läser två spetsutbildningar med inriktning både i naturorienterade- och i samhällsorienterade ämnen.

Riksrekrytering

Av förordningen framgår det att försöksverksamheten med spetsutbildning i grundskolan är riksrekryterande. I tabell 2 nedan redovisas var eleverna är folkbokförda, i lägeskommunen eller i en annan kommun.

² Uppgifterna om antalet elever bygger på skolornas inrapportering till SCB och avser förhållandena 15 oktober 2014. Elever kan ha avbrutit sina studier inom spetsutbildningen efter det datumet.

Tabell 2. Elever som är folkbokförda i lägeskommun respektive annan kommun

	Antal elever per lägeskommun	Folkbokförd i annan kommun – antal	Folkbokförd i annan kommun – andel (%)
Täby	61	6	9 10
Danderyd	128	53	29 41
Sollentuna	38	0	0
Stockholm	186	35	16 19
Uppsala	64	11	15 17
Strängnäs	69	1	1
Linköping	125	2	2
Jönköping	64	8	11 13
Tingsryd	41	0	0
Hultsfred	41	1	2
Vellinge	34	0	0
Malmö	51	0	0
Trelleborg	80	0	0
Göteborg	15	1	6 7
Skövde	16	4	20 25
Luleå	62	0	0
Totalt	1 075	122	10-11

Som vi kan se i tabellen är nio av tio elever folkbokförda i samma kommun som skolan är belägen i. Det finns försöksverksamhet med spetsutbildning i 16 kommuner. I sex kommuner är alla elever i spetsutbildning från samma kommun som skolan är belägen i. I fyra kommuner är det en eller två elever som är folkbokförda i en annan kommun och i sex kommuner är det minst fyra elever som är folkbokförda i en annan kommun. Om vi ser till andelen elever är det Danderyd, Stockholm, Uppsala och Skövde som sticker ut då mellan 15-29 17-41 % av eleverna är folkbokförda i en annan kommun.

Eleverna i försöksverksamheten

Läsåret 2014/15 deltog 1 075 elever i försöksverksamheten med spetsutbildning i grundskolan, av dess gick 516 elever i årskurs 7, 390 i årskurs 8 och 169 gick i årskurs 9. I detta avsnitt presenteras uppgifter om elevernas bakgrund med avseende på kön, föräldrars utbildningsnivå och utländsk bakgrund.

Kön

Som vi kan se i tabell 3 nedan är könsfördelningen för de elever som deltar i spetsutbildning generellt jämn med totalt 49 % pojkar och 51 % flickor. Spridningen mellan skolor och mellan årskurser är större. Det ska dock i sammanhanget påpekas att det handlar om relativt få elever, totalt 1 075 stycken, så alltför stora slutsatser ska inte dras av dessa skillnader.

Tabell 3. Antal elever och könsfördelningen redovisat per årskurs

	Årskurs 7		Årskurs 8		Årskurs 9		Totalt	
	Totalt elevantal	Andel flickor (%)	Totalt elevantal	Andel flickor (%)	Totalt elevantal	Andel flickor (%)	Totalt elevantal	Andel flickor (%)
Albäcksskolan	11	55	30	40	30	37	41	71
Berzeliussskolan	30	37	27	48	30	37	58	60
Dackeskolan	21	52	20	55	-	-	41	54
Dammfriskolan	25	40	-	-	-	-	25	40
Edsbergsskolan	24	46	14	57	-	-	38	50
Engelbrettsskolan	28	21	-	-	-	-	28	21
Enhagenskolan (Täby Friskola-Enhagen)	32	59	29	62	-	-	61	61
Europaskolan Rogge	15	60	26	65	28	50	69	58
Franska skolan Göteborg	15	67	-	-	-	-	15	67
Franska Skolan	20	75	20	60	18	78	58	71
Grundskolan Metapontum	7	57	9	67	7	57	23	61
Helenaskolan	16	44	-	-	-	-	16	44
Hertsöskolan	19	26	24	38	19	63	62	42
Internationella Engelska Skolan i Jönköping	18	61	27	78	19	53	64	66
Kunskapsskolan Uppsala Norra	22	55	12	42	-	-	34	50
Kvarngårdsskolan	15	53	15	27	-	-	30	40
Liljeborgsskolan	28	46	27	56	25	44	80	49
Ljungensskolan	20	65	14	36	-	-	34	53
Mörbyskolan	29	45	28	39	23	52	80	45
Spånga grundskola	30	43	30	50	-	-	60	47
Sturebyskolan	17	35	-	-	-	-	17	35
Söderkullaskolan	26	58	-	-	-	-	26	58
Viktor Rydbergs Samskola	24	46	24	50	-	-	48	48
Ånestadsskolan	24	88	14	71	-	-	38	82
Totalt	516	50	390	52	169	52	1 075	51

I tabell 3 kan utläsas att könsfördelningen mellan spetsutbildningarnas ämnen är relativt jämn med två undantag för spetsutbildningarna i franska och i samhällsorienterande ämnen där det är en tydlig majoritet flickor med 70 % (i franska) respektive 80 % (i samhällsorienterande ämnen). Detta visas även i tabell 4 där Franska Skolan (franska) och Ånestadsskolan (samhällsorienterande ämnen) har en majoritet flickor i sin elevgrupp. Det ska dock poängteras att det handlar om mycket få elever, totalt är det 122 elever som deltar i en spetsutbildning med inriktning mot franska eller samhällsorienterande ämnen.

Tabell 4. könsfördelningen per ämne

	Antal elever (totalt)	Andel flickor (%)	Andel pojkar (%)
Matematik	677	47	53
Naturorienterande ämnen	268	47	53
Engelska	202	54	46
Franska	73	70	30
Spanska	39	49	51
Tyska	41	49	51
Samhällsorienterande ämnen	49	80	20
	1 349	51 %	49 %

Utländsk bakgrund³

I tabell 5 kan vi se att ungefär var femte elev som deltar i försöksverksamheten med spetsutbildning i grundskolan har utländsk bakgrund. Det kan jämföras med att drygt var fjärde elev på samma skola som inte deltar i spetsutbildningen har utländsk bakgrund. Snittet för alla svenska skolor var läsåret 2014/15 att 21 % av eleverna hade utländsk bakgrund.

---

³ Kategorin ”elev med utländsk bakgrund” omfattar elever som är utrikesfödda och elever som är födda i Sverige med två utrikesfödda föräldrar.

Tabell 5. Elever med utländsk bakgrund

	Totalt elevantal som läser spetsutbildning	Andel med utländsk bakgrund (%)	Totalt elevantal exklusive elever i spetsutbildning	Andel med utländsk bakgrund (%)
Albäcksskolan	41	20	292	21
Berzeliuskolan	87	20	538	25
Dackeskolan	41	7	248	20
Dammfriskolan	25	40	188	68
Edsbergsskolan	38	16	319	23
Engelbrektsskolan	28	7	377	27
Enhagenskolan (Täby Friskola-Enhagen)	61	8	197	8
Europaskolan Rogge	69	20	170	15
Franska skolan Göteborg	15	67	50	48
Franska Skolan/Ecole francaise	58	10	195	13
Grundskolan Metapontum	23	43	38	58
Helenaskolan 476	16	13	315	34
Hertsöskolan 7-9	62	21	193	15
Internationella Engelska Skolan i Jönköping	64	45	320	48
Kunskapsskolan Uppsala Norra	34	12	182	16
Kvarngårdesskolan	30	47	68	69
Liljeborgsskolan 7-9	80	14	354	19
Ljungensskolan	34	18	114	15
Mörbyskolan	80	11	368	16
Spånga grundskola	60	18	382	27
Sturebyskolan	17	6	339	19
Söderkullaskolan	26	58	307	70
Täby Friskola-Enhagen	61	8	197	8
Viktor Rydbergs Samskola	48	23	488	11
Änestadsskolan 7-9	38	29	244	42
	1 075	21	6 286	27

Andelen med utländsk bakgrund varierar mellan de olika skolorna från sex procent för Sturebyskolan (matematik) till Franska skolan Göteborg (franska) där två tredjedelar av eleverna har utländsk bakgrund, följt av Söderkullaskolan (engelska) med 58 % av eleverna med utländsk bakgrund och Kvarngärdeskolan (engelska) där 47 % av eleverna har utländsk bakgrund. Genomgående är det de skolor som totalt sett har en hög andel elever med utländsk bakgrund som även har en hög andel elever med utländsk bakgrund i spetsutbildningen. Det ska även poängteras

att dessa skolor bedriver spetsutbildning i språk, vilket framgår av tabell 6 där antal och andel elever med utländsk bakgrund redovisas. Spetsutbildningens inriktning kan vara en (del) förklaring till den höga andelen elever med utländsk bakgrund.

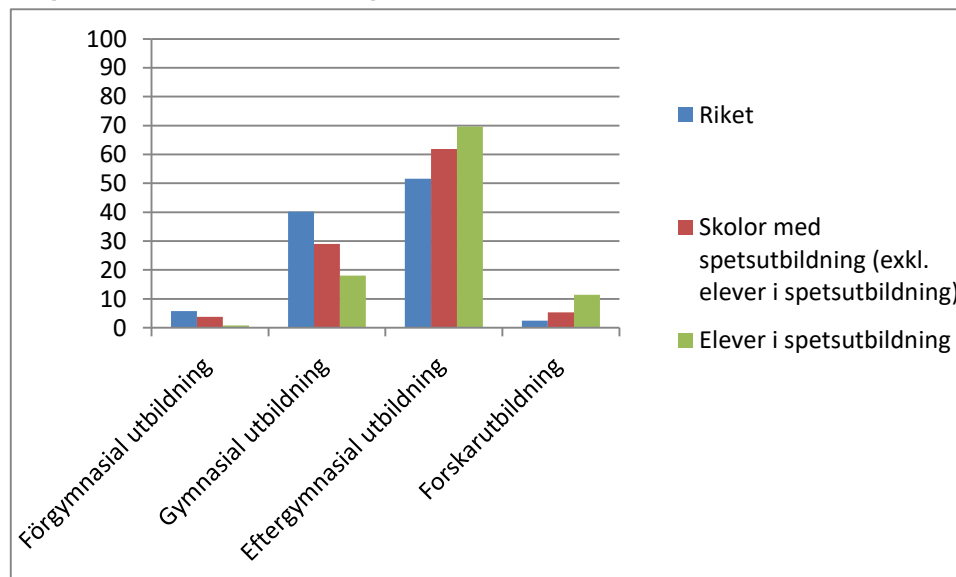
Tabell 6. Andel elever med utländsk bakgrund per ämne

	Totalt elevantal	Andel med utländsk bakgrund (%)
Engelska	202	37
Franska	73	22
Matematik	677	17
Naturorienterande ämnen	268	19
Samhällsorienterande ämnen	49	31
Spanska	39	13
Tyska	41	15

Föräldrars utbildningsnivå

I diagram 1 redovisas föräldrars utbildningsnivå dels för riket (exklusive de skolor som deltar i försöksverksamheten med spetsutbildning), dels för de elever som deltar i den reguljära undervisningen på skolor som deltar i försöksverksamheten med spetsutbildning och för de elever som deltar i spetsutbildningen.

Diagram 1. Föräldrars utbildningsnivå (andel)

* Det saknas uppgifter om föräldrars utbildningsnivå för 20 av eleverna som deltar i försöksverksamheten med spetsutbildning. I övrigt finns uppgifter om dessa elever.

I diagram 1 kan vi se att skolorna som har en spetsutbildning generellt sett har en elevgrupp med föräldrar som har högre utbildning än genomsnittet för Sverige. Av de som deltar i spetsutbildning kan vi se att det är elever vars föräldrar generellt

sett har en högre utbildningsnivå än eleverna på samma skola som inte deltar i spetsutbildning.

Resultat i årskurs 9

Läsåret 2014/15 är det första läsåret då en elevkull avslutat årskurs 9 i försöksverksamheten med spetsutbildning i grundskolan. Det innebär att vi i år för första gången kan presentera uppgifter om slutbetyg från årskurs 9. Detta redovisas i form av meritvärde då det handlar om få elever totalt sett (169 stycken). Det begränsade elevantalet gör att det inte är möjligt att redovisa uppgifter och statistiska analyser om dessa elevers betyg i spetsutbildningens ämne/ämnen. Vi hoppas dock kunna återkomma med uppgifter och mer djuplodande analyser av såväl meritvärden som betyg i spetsutbildningens ämnen då elevgruppen har blivit större. Generellt kan vi dock konstatera att de elever som deltar i spetsutbildningen har höga betyg i samtliga ämnen.

Från och med ansökan till gymnasiet för läsåret 2014/15 beräknas elevernas meritvärden på 17 ämnen istället för som tidigare 16 ämnen⁴. I grundskolan läser en elev i normalfallet 17 ämnen och meritvärdet till gymnasieskolan beräknas på elevens 16 bästa ämnen. Det 17:e ämnet som får räknas in i meritvärdet är det betyg eleven fått i moderna språk som språkval. Det kan dock inte vara modersmål för de elever som läst det. Det är intressant att jämföra meritvärden för 16 respektive 17 ämnen för att se vad eleven "vinner" på att läsa ytterligare ett ämne. I tabell 7 kan meritvärden för 16 respektive 17 ämnen för riket, skolor med spetsutbildning (exklusive eleverna i spetsutbildning) och elever som går en spetsutbildning utläsas.

Tabell 7. Meritvärden för 16 respektive 17 ämnen

	Riket	Skolor med spetsutbildning (exkl. elever i spetsutbildning)	Elever som läser en spetsutbildning
16 ämnen	213-217	236-237	275
17 ämnen	220-225	246-247	288

Som vi kan se i tabell 7 har skolor med spetsutbildning i genomsnitt högre meritvärden än vad riket som helhet har och att de elever som går en spetsutbildning har ett högre meritvärde. Det maximala meritvärdet som en elev kan få (A i alla ämnen) är 320 för 16 ämnen och 340 för 17 ämnen. Vi kan se att ett extra ämne (17 ämnen istället för 16) för en genomsnittselev innebär ~~sju~~ **åtta** poäng högre meritvärde, för en elev på en skola som har spetsutbildning (exkl. eleverna som läser en spetsutbildning) betyder det tio extra meritpoäng och för en elev som läser en spetsutbildning innebär det 13 extra meritpoäng. Eleverna på

⁴ För mer information om förändrade beräkningar av meritvärden se Skolverkets hemsida: <http://www.skolverket.se/statistik-och-utvardering/om-skolverkets-statistik/vad-hander-kring-statistiken/17-amnen-ger-nytt-meritvarde-1.220342>

spetsutbildningen har alltså en större ”vinst” i form av högre meritvärden när de får räkna med ett extra ämne.

En generell observation är att elever som läser en spetsutbildning har väldigt höga meritvärden genomgående i alla ämnen, de har inte bara höga betyg i det/de ämnen de läser sin spetsutbildning i. Även de övriga eleverna på skolor som har spetsutbildning men som inte läser en spetsutbildning har resultat som ligger en bra bit över rikssnittet.

Tabell 8. Meritvärden uppdelat på kön

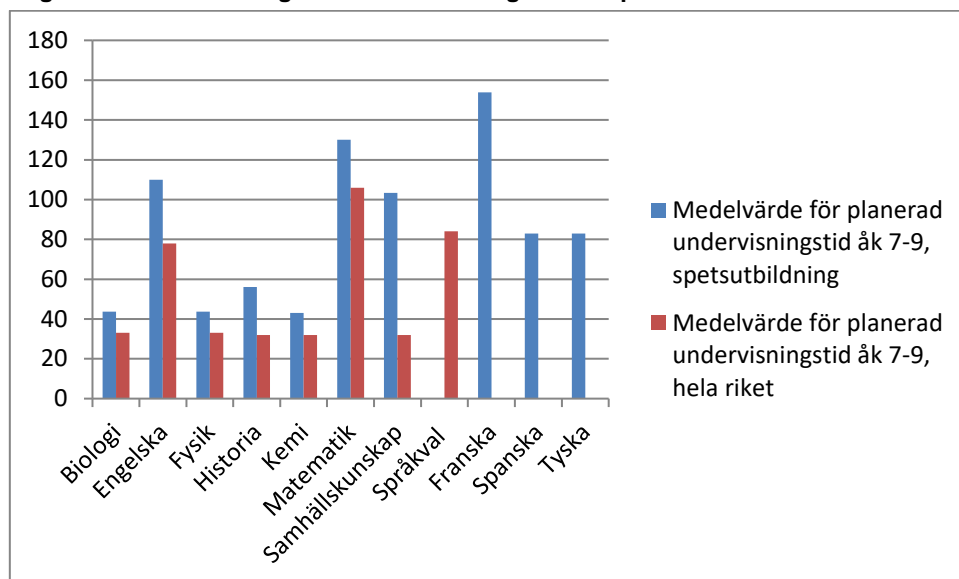
	Riket		Skolor med spetsutbildning (exkl. elever i spetsutbildning)		Elever i spetsutbildning	
	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar
17 ämnen	234 238	207 212	258 259	233 235	295	281
Antal elever	46 177 46 615	49 384 49 431	4 007 1003	4 006 1001	88	81

I tabell 8 kan vi se en jämförelse av meritvärden uppdelat på kön. Där kan vi se att flickorna i spetsutbildningarna i genomsnitt har högre meritvärden än pojkarna, vilket överensstämmer med den generella nationella bilden. På nationell nivå skiljer sig flickor och pojkars meritvärden åt med **27 26** poäng för 17 ämnen. För skolorna med spetsutbildning (exklusive elever i spetsutbildning) är skillnaden **25 24** poäng för 17 ämnen. För elever i spetsutbildning är skillnaden 14 poäng för 17 ämnen. Att skillnaden i meritvärden är mindre mellan pojkar och flickor som läser en spetsutbildning kan, i alla fall delvis, förklaras av att de har så höga meritvärden att de närmar sig det maximala antalet poäng vilket har en utjämnande effekt på genomsnittet. En del av de elever som avslutat årskurs 9 har under sin spetsutbildning läst och fått betyg i gymnasiekurser i sitt/sina spetsämnen. Betyg på gymnasiekurser för elever i spetsutbildning i grundskola ingår inte i den officiella statistikinsamling som ligger till grund för denna rapport. Dessa betyg kommer att redovisas i nästa års statistik PM.

Undervisningstid i ämnena inom spetsutbildningen

I diagram 2 redovisas en jämförelse mellan planerad undervisning i spetsutbildningens ämne och ett genomsnitt för planerad undervisningstid i riket totalt i samma ämnen. Spetsutbildning i franska, tyska och spanska jämförs med språkval för riket vilket är undervisningen i det språk eleven läser som modernt språk. Precis som tidigare år kan vi se att elever som läser en spetsutbildning får fler undervisningstimmar i det eller de ämnena som spetsutbildningen är inriktad mot än vad genomsnittseleven får.

Diagram 2. Genomsnittligt antal undervisningstimmar per elev och ämne⁵

I diagram 2 kan vi se att den planerade undervisningstiden skiljer sig åt för olika ämnen inom spetsutbildningen. I diagrammet kan vi också se att eleverna som läser en spetsutbildning i franska är de som i genomsnitt har flest undervisningstimmar. De elever som läser en spetsutbildning inriktad mot de naturorienterade ämnen och matematik får många undervisningstimmar totalt i de ämnena då biologi, kemi, fysik och matematik ingår i samma spetsutbildning. Detta gäller för fem skolor som deltar i försöksverksamheten med spetsutbildning (Albäcksskolan, Berzeliuskolan, Europaskolan Rogge, Helenaskolan och Spånga grundskola). Som tidigare nämnts är det tio skolor som erbjuder spetsutbildning enbart i ämnet matematik.

Lärarna i försöksverksamheten

Totalt sett är det 70 lärare som undervisar i något eller några av ämnena inom spetsutbildningarna. Att antalet lärare har ökat från förra årets redovisning då de var 38 lärare som undervisade på spetsutbildningarna kan förklaras av att fler spetsutbildningar har startat läsåret 2014/15. De flesta lärare undervisar i ett ämne men 15 lärare undervisar i flera ämnen. Omfattningen av tjänstgöring på spetsutbildningen, uttryckt som andel av heltidstjänst, är i genomsnitt 25 %. De lärare som undervisar på spetsutbildningen har i genomsnitt drygt 13 års yrkeserfarenhet, 41 av 70 lärarna har mer än tio års yrkeserfarenhet.

⁵ Medelvärdet för den planerade undervisningstiden för riket gäller skolenheternas genomsnittliga planerade undervisningstid per ämne i årskurserna 7, 8 och 9 läsåret 2014/15. I insamlingen uppges den planerade undervisningstiden för språkval som ämne och inte som språk.